

Verkennd Ecologisch Onderzoek Handelsweg 24 te Kamerik

Concept

Uitgave: december 2016

Watersnip-rapport 16A057

Colofon

Titel	Verkenkend Ecologisch Onderzoek Handelsweg 24 te Kamerik
Status rapport	Concept
Projectnummer	16A057
Datum uitgave	december 2016
Samenstellers	adviseur Watersnip Advies senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Plannen-makers Abstederdijk 36 3582 BN Utrecht
Contactpersoon opdrachtgever	

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Natuurbeschermingswet 1998.....</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Flora- en Faunawet</i>	<i>5</i>
2.2.3	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	<i>7</i>
2.2.4	<i>Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)</i>	<i>8</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUIDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	12
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	14
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>14</i>
4.3.2	<i>Vissen</i>	<i>15</i>
4.3.3	<i>Amfibieën.....</i>	<i>15</i>
4.3.4	<i>Reptielen.....</i>	<i>16</i>
4.3.5	<i>Zoogdieren</i>	<i>16</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen.....</i>	<i>16</i>
4.3.7	<i>Overige soorten.....</i>	<i>17</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	20
6	BRONNEN	21

1 Inleiding

De opdrachtgever is voornemens de huidige bebouwing te verwijderen om ruimte te maken voor een zorgboerderij. De bestaande bebouwing bestaat uit een boerderij, een woning met aangebouwde stal, een hooiberg, een vrijstaande schuur, een vrijstaande stal en een boenhok langs het water.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In november 2016 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormt de Natura2000 een netwerk van beschermde natuurgebieden. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt.

Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming paragraaf 2.2.1) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming paragraaf 2.2.2).

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De Natuurbeschermingswet 1998 is opgesteld voor de bescherming van natuurgebieden in Nederland, zoals Beschermde Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden. In de Natuurbeschermingswet wordt bepaald wat mag en niet mag in de beschermde gebieden. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de waarden van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied, Nieuwkoopse plassen & De Haeck, ligt ten noordwesten van het plangebied. De afstand van het plangebied tot dit Natura2000-gebied is ongeveer 5,5 kilometer. Vanwege de afstand tot het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op dit Natura2000-gebied.

Doelsoorten van het gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis, Platte schijfhoren, Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Zwartkopmeeuw, Zwarte stern, Snor, Rietzanger, Grote karekiet, Grote zilverreiger, Kolgans, Smient en Krakeend.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Kolgans, Smient en Krakeend foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied.

Het plangebied ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten maar is er niet geschikt voor. Een geschikt habitat (open grasland, brede sloten) binnen de grenzen van het plangebied ontbreekt. In de directe omgeving van het plangebied komt wel geschikt foerageergebied voor. Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn daarom niet aan de orde.

2.2.2 *Flora- en Faunawet*

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De Flora- en faunawet is opgesteld om in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen. Van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen zijn er ongeveer 500 beschermd voor de wet. Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen,

slopen, of wegen aangelegd, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd.

De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), overige soorten (tabel 2 FF-wet) en streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet). Soorten uit tabel 3 zijn tevens ingedeeld in beschermde soorten die vallen onder het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en beschermde soorten die vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland. Voor soorten in tabel 3 dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten of een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Deze wettelijk omschreven belangen zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (niet van toepassing bij soort van bijlage IV van Habitatrichtlijn).

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

NB. Op 1 januari 2017 wordt de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht. De nieuwe wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet uit 2002 en de Boswet. De bevoegdheid ontheffingen te verlenen komt te berusten bij de provincie Utrecht. Aanhaakbepalingen bij een omgevingsvergunning staan dan eveneens in deze nieuwe wet, in plaats van in de FF-wet en de NB-wet. Hiervoor blijft de gemeente het bevoegd gezag en aanspreekpunt.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kunnen een ontheffingsaanvraag voorkomen.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten

onderscheidt de FF-wet vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feite of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

2.2.3 *Natuurnetwerk Nederland*

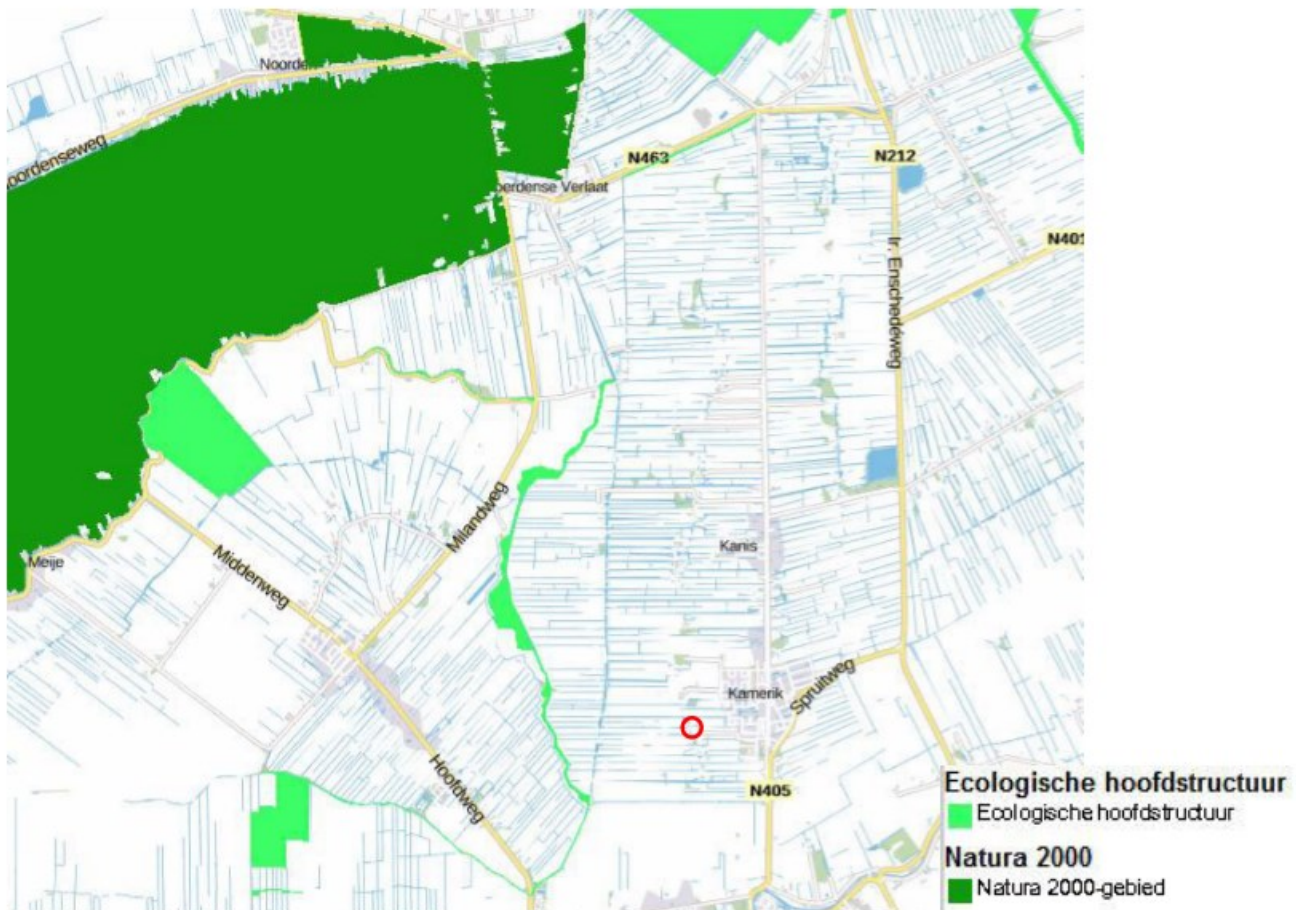
Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De EHS bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de EHS.

De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Het plangebied maakt geen deel uit van EHS-gebied (zie figuur 1). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied.. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop en bouw van de woning en bijbehorende schuren zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de EHS.

Figuur 1: Natura2000-gebied en Ecologische Hoofdstructuur t.o.v. het plangebied (rode contour)

2.2.4 Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Op 4 februari 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht. De Structuurvisie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. In 2016 heeft een herijking van deze Structuurvisie plaatsgevonden.

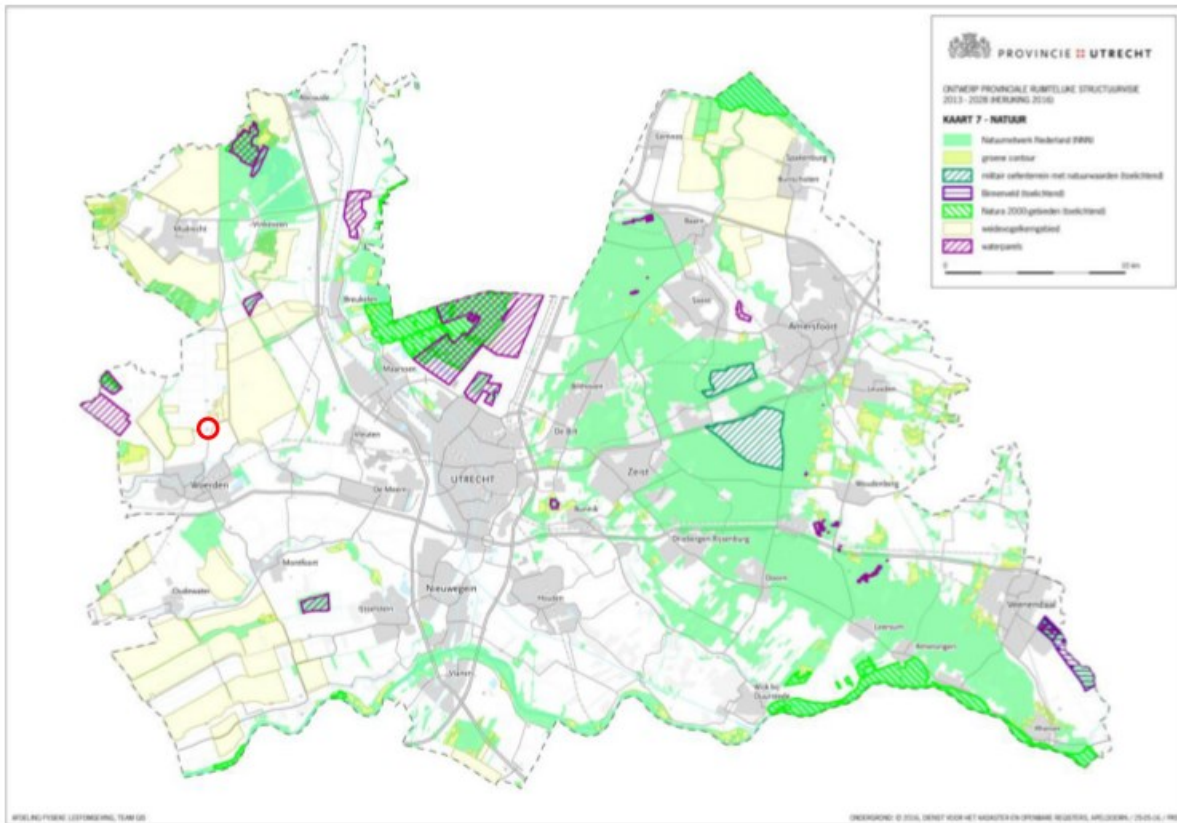
Het ruimtelijk beleid van de Provincie is gericht op drie pijlers:

- Een duurzame leefomgeving
- Vitale dorpen en steden
- Landelijk gebied met kwaliteit

Uitgangspunten voor het Landelijk gebied met kwaliteit zijn:

1. Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.
2. Behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap en behoud van aardkundige waarden.
3. Behouden en ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van natuurgebieden.
4. Een economisch vitale en duurzame landbouwsector.
5. Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme).
6. Behouden van gebieden waar rust en stilte kan worden ervaren.

NB: Het ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 dient na de herijking nog vastgesteld te worden. Met de geconsolideerde versie kan de structuurvisie van 2013, inclusief de vastgestelde wijzigingen (1e partiele herziening d.d. 10 maart en 2e partiele herziening d.d. november 2014), voortaan in één document geraadpleegd worden. De originele versies van de structuurvisie en de herzieningen blijven tot aan de vaststelling van de herijkte versie beschikbaar voor juridische kwesties.

Figuur 2: Locaties bijzondere natuur provincie Utrecht t.o.v. het plangebied Figuur 1: Ligging Natura2000-

Het Natuurnetwerk Nederland (EHS) is reeds in hoofdstuk 2.2.3 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven. Op de kaart 'Natuur' van de Provincie Utrecht (zie figuur 2) zijn de gebieden aangegeven waar zich de belangrijkste natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour bevinden.

Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de EHS zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Het plangebied ligt buiten de gebieden die op de kaart 'Natuur' van de Provincie Utrecht aangegeven zijn als gebied met belangrijke natuurwaarden (zie figuur 2). Wel ligt op enige afstand van het plangebied (meer dan 500 meter) een belangrijke weidevogelkerngebied. De werkzaamheden zullen zich echter beperken tot het woonerf en vinden niet plaats op de westelijk gelegen weidepercelen. Mede door de aanwezigheid van het geriefhoutbosjes zal er ook geen verstoring plaatsvinden richting het weidevogelkerngebied. Er zal daarom geen schade ontstaan door de geplande nieuwbouwplannen.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 120,457.

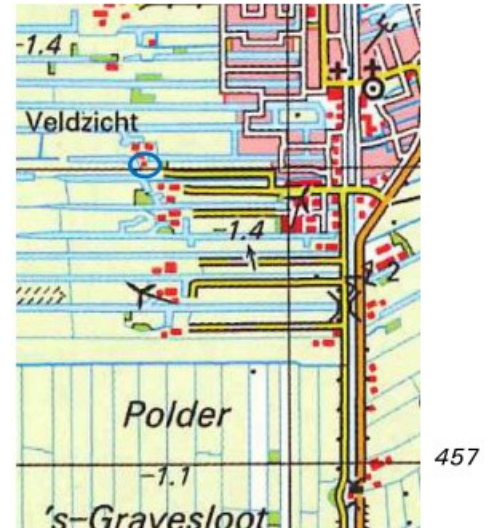
Binnen het plangebied staan vijf gebouwen (zie figuur 4).

De boerderij (1) bestaat uit een woning met een aangebouwde stal. De muren van de boerderij zijn meer dan 150 jaar oud, er is geen spouwmuur aanwezig. Het dak is bedekt met riet. De stal is aan de binnenzijde voorzien van een zolderruimte. Het dak is in de stal niet afgetimmerd. Er zijn in de stal verschillende ruimtes gemaakt nadat de bedrijfsvoering beëindigd is. De hooiberg (2) achter de boerderij is in zijn geheel opgebouwd uit golfplaten. Achter de hooiberg staat een lage, open schuur (3). Deze schuur is grotendeels opgebouwd uit golfplaten en hout. Langs de sloot staat een kleine houten boenhok (4). Ten zuiden van de boerderij staat een vrijstaande stenen stal (5) met een golfplaten dak. Deze stal heeft geen spouwmuur. Aan de binnenzijde zijn de golfplaten afgewerkt met platen.

Aan de oostzijde van het plangebied ligt de tuin van de boerderij. Rond de rest van de boerderij en de andere

gebouwen ligt voornamelijk gras. Aan de westkant van het plangebied liggen een moestuin

en enkele geriefhoutbosjes.

Figuur 3: Plangebied ¹²¹

Figuur 4: Luchtfoto met overzicht van de gebouwen (bron: google.nl/maps)

Het plangebied wordt, met uitzondering van de oostkant begrensd door sloten. In oostelijke richting loopt de ontsluitingsweg van het perceel richting Kamerik.

3.2 Plannen

De initiatiefnemer is voornemens een zorgboerderij te realiseren binnen het plangebied. Hiervoor worden al de aanwezige gebouwen afgebroken. Binnen het plangebied komt een nieuwe woonvoorziening voor mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast komt er een ruimte voor dagbesteding en een dienstwoning. Het water rond het plangebied blijft ongemoeid. Ook de geriefhoutbosjes aan de westkant van het perceel blijven behouden.

Figuur 5: Nieuwbouwplannen voor Handelsweg 24

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 24 november 2016 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens deze inventarisatie is ook een visinventarisatie uitgevoerd. Hierbij is met een schepnet (RAVON, model Poldervis, maaswijdte 3mm.) vanaf de kant gevist, waarbij het net zover mogelijk in het water werd gebracht en daarna langs de bodem naar de kant werd getrokken. Bemonstering van de sloten heeft om de 10 tot 20m plaatsgevonden. Tevens is tijdens de inventarisatie op 24 november een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerder beschermde plantensoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-1km) zoals, Gele helmbloem, Dasbloem, Grote keverorchis, Herfsttijloos en Tongvaren.

Aan de oostkant van het plangebied bevindt zich de tuin van de boerderij. Hier staan twee grote beuken. Deze beuken zullen in de huidige nieuwbouwplannen behouden blijven. Verder staan hier coniferen, Liguster, Magnolia, Zomereik, Rododendron, Hulst, en Kardinaalsmuts.

Langs de oprijlaan staan grote hortensia's.

Aan de westkant van het plangebied is er een geriefhoutbosje met elzen en wilgen. Ook langs de slootkant aan de noordzijde staan wilgen. Een groot deel van het plangebied bestaat uit gras. Langs de oever komen nog enkele kruidachtige soorten voor, zoals Hondsdraf, Kruipende boterbloem, Watermunt, en Beekpunge. In de sloot is op een enkele plek Gele plomp aangetroffen.

Figuur 6: Geriefhoutbosje aan de westkant van het plangebied

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De bovengenoemde beschermde plantensoorten vinden geen geschikte milieus binnen het plangebied. Er is binnen het plangebied ook geen

geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende vogelsoorten waargenomen in en rond het plangebied, zoals Spreeuw en Huismus.

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Er zijn tijdens het veldbezoek, buiten het broedseizoen, geen broedende vogels aangetroffen. Binnen het plangebied bieden de aanwezige bomen geschikte broedgelegenheid voor verschillende vogelsoorten. Ook de bebouwing is geschikt voor nesten. In de vrijstaande stal, het boenhok en de hooiberg zijn meerdere nesten van de Boerenwaluw aangetroffen.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. In de stal zijn meerdere huismussen waargenomen. De bewoner van de boerderij bevestigde dat er heel veel mussen binnen het plangebied aanwezig zijn, in de nazomer, na het broedseizoen. Er zijn geen broedgelegenheden aangetroffen voor de Huismus. De bebouwing heeft geen pannendaken waar de Huismus onder kan om te broeden. De boerderij is voorzien van een rieten dak. De nok van het dak is voorzien van gaas waardoor er geen vogels onder het dak kunnen. De aanwezigheid van nesten van huismussen is op basis van de ongeschiktheid van het plangebied uit te sluiten.

De Gierzwaluw komt voor in de omgeving van het plangebied (0-1 km). Ook voor deze soort geldt dat er geen geschikte broedlocaties aanwezig zijn binnen het plangebied. Er is geen hoge bebouwing met pannendaken. Het in- en uitvliegpunt van een nest van de Gierzwaluw moet minimaal vier meter hoog zitten. En de vogels moeten een vrije val kunnen maken, omdat ze zich uit het nest laten vallen om op te kunnen stijgen. Er mogen dus geen obstakels aanwezig zijn. De stallen

Figuur 7: Boerenwaluwnest in boenhok

Figuur 8: Dode kerkuil aangetroffen in aangebouwde stal achter de woning

en schuren zijn te laag. De boerderij is, zoals reeds vermeldt, voorzien van gaas over de nok van het dak, waardoor er ook geen invliegmogelijkheden zijn.

Op de zolder van de aangebouwde stal is een jonge, dode Kerkuil aangetroffen. Het dier had zichzelf waarschijnlijk klem gevlogen op de zolder. Op het naastgelegen perceel, Handelsweg 26, zijn meerdere nestkasten voor de Kerkuil aanwezig. Deze worden ook jaarlijks gebruikt door een kerkuilenvaar. Handelsweg 24 is onderdeel van het territorium van deze kerkuilen. Het aangetroffen jong was waarschijnlijk een jong van dit uilenpaar. Er zijn binnen het plangebied geen nestkasten voor uilen aanwezig.

Er zijn verder geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde vissoorten Kleine modderkruiper (FF-wet tabel 2) en Bittervoorn (FF-wet tabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-1 km). Tijdens de visinventarisatie zijn geen vissen aangetroffen in de sloot. Het slootmilieu is niet geschikt voor de Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Beide soorten hebben nl. een rijke ondergedoken watervegetatie nodig om te kunnen foerageren en schuilen. Er is in de sloten geen ondergedoken watervegetatie aanwezig. De aanwezigheid van de Kleine modderkruiper en Bittervoorn kan op basis van de visinventarisatie en de afwezigheid van een geschikt leefbiotoop uitgesloten worden.

Er worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied.

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad (FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV en Rode lijst status 'gevoelig' voorkomt in de omgeving van het plangebied (0-1 km). In zijn huidige staat is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Er zijn geen locaties aangetroffen waar deze paddensoort zich kan voortplanten, bijv. in de vorm van ondiepe poelen of plassen. Verder zijn er geen locaties aangetroffen waar de soort zich kan ingraven om te overwinteren.

Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden en er voor langere tijd grond en/of zand braak komt te liggen wordt het plangebied wel interessant voor de Rugstreeppad om te overwinteren. Tevens moet in de periode van nieuwbouw voorkomen worden dat er in bijv. bandensporen, plasvorming ontstaat, waar de Rugstreeppad zijn eieren in af kan zetten.

Tevens blijkt dat de streng beschermde Heikikker (FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV) voorkomt in de omgeving van het plangebied (0-1 km). Deze soort komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiepe zure (pH 4 – 5,5) wateren met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators. Deze omstandigheden zijn binnen het plangebied niet aanwezig.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de bureaustudie blijkt dat er geen streng beschermde reptielen voorkomen in de omgeving van het plangebied. Deze worden ook niet verwacht.

4.3.5 Zoogdieren

Er zijn tijdens de inventarisatie geen beschermde zoogdieren aangetroffen. De verwachting is dat de Haas en Egel (beide FF-wet tabel 1) van tijd tot tijd aanwezig zijn binnen het plangebied.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-1km), zoals Gewone dwergvleermuis, Laatzvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis (allen FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De geriefhoutbosjes aan de westkant van het plangebied en de bomen en struiken in de tuin aan de oostkant zijn geschikte foerageergebieden voor vleermuizen. De geriefhoutbosjes en een deel van de bomen in de voortuin, met name de twee grote beuken blijven behouden. Hierdoor blijft de functie als foerageergebied behouden.

Er zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten aangetroffen in de bomen binnen het plangebied. De aanwezige bomen vertonen geen scheuren of kieren waar vleermuizen kunnen gaan zitten.

Figuur 9: Dak van de hooiberg

Figuur 10: Open schuur aan de westkant van het plangebied

De vrijstaande stal is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er is geen spouwmuur aanwezig waar vleermuizen in kunnen gaan zitten. Onder het golfplatendak is geen geschikt microklimaat, met een redelijk constante temperatuur en vrij van tocht aanwezig. Daarnaast zijn er geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen.

Verblijfplaatsen voor vleermuizen in deze stal kunnen worden uitgesloten.

De open structuur van de hooiberg en de achtergelegen schuur bieden geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Aan de voorzijde (oostkant) van de boerderij zijn, op de muur, sporen (uitwerpselen) aangetroffen van vleermuizen. Dit wijst op de aanwezigheid van vleermuizen.

De watergangen in de omgeving van het plangebied kunnen deel uitmaken van een vliegroute voor bijvoorbeeld de Watervleermuis. Aan de watergangen zijn geen werkzaamheden voorzien, waardoor de vliegroutes niet in het geding komen.

Figuur 11: Vrijstaande stal

Figuur 12: Sporen van vleermuizen op de gevel van de boerderij

4.3.7 Overige soorten

Er zijn tijdens het veldbezoek geen overige soorten aangetroffen. Ook uit de bureaustudie komen geen streng beschermde overige soorten naar voren die binnen het plangebied voor kunnen komen.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen (streng) beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden, vanwege de aanwezigheid van brede sloten en grasland. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander, Haas en Egel) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Er zijn geen streng beschermde vissoorten aangetroffen in de sloot langs het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat de Kleine modderkruiper (FF-wet tabel 2), Bittervoorn (FF-wet tabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-1km). Op basis van de inventarisatie en de biotoopkenmerken kan de aanwezigheid van deze soort worden uitgesloten.
- Er zijn tijdens de inventarisatie geen streng beschermde amfibieën aangetroffen. Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad (FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV, Rode lijst status 'gevoelig') en de Heikikker (FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV, Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor de Heikikker is geen geschikt leefbiotoop aanwezig binnen het plangebied. Deze soort wordt niet verwacht binnen het plangebied. Voor de Rugstreeppad geldt dat het huidige plangebied niet geschikt is als leefgebied. Op het moment dat er werkzaamheden plaatsvinden en er zand braak komt te liggen kan het gebied mogelijk wel geschikt worden voor deze soort. Op dat moment dient voorkomen te worden dat de soort zich vestigt binnen het plangebied. Gedurende het voortplantingsseizoen, globaal van april – juli, dient het ontstaan van plassen en poelen in bijv. bandensporen voorkomen te worden. Als zandhopen voor langere tijd ongebruikt blijven liggen dienen deze ingezaaid te worden met een

grasmengsel, zodat eventuele rugstreeppadden zich niet voor de winterperiode (oktober-april) kunnen ingraven.

- Er zijn geen streng beschermde reptielen en grondgebonden zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Deze worden door de afwezigheid van geschikt leefbiotoop ook niet verwacht.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis (allen FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV). De geriefhoutbosjes aan de westkant en de voortuin aan de oostkant van het plangebied bieden geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De geriefhoutbosjes blijven in de huidige nieuwbouwplannen behouden. Een deel van de bomen in de voortuin, met name de twee beuken blijven behouden. Hierdoor zal er geen schade ontstaan aan de foerageergebieden. Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen. Deze bevindt zich nabij het dak van de boerderij aan de oostkant. *Om meer zekerheid te krijgen over de aard van de verblijfplaatsen (zomer,- voortplantings,- paar,- of winterverblijf) en de vleermuissoort die er gebruik van maakt, dient jaarrond onderzoek plaats te vinden. Dit onderzoek bestaat uit vier veldbezoeken in de periode van april – oktober.*

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om de oever van het perceel niet te voorzien van een harde, hoge beschoeiing. De aanwezige fauna, zoals amfibieën kunnen dan makkelijk het water in en uit om te foerageren.

Om het plangebied interessant te maken voor bijv. amfibieën en vissen wordt geadviseerd de oevers in te richten met natuurvriendelijke oevers.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Nederland 1:50.000*, 2011.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.
5. NDFF – quickscanhulp.nl 29-11-2016 11:58:42.

Geraadpleegde internetsites:

6. www.rijksoverheid.nl
7. www.rvo.nl
8. www.ravon.nl
9. www.vleermuis.net
10. www.zoogdierenvereniging.nl
11. waarneming.nl
12. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
13. webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

